

REALITATEA

ANUL II, No. 44
17 Noembrie 1928

ilustrată

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

Zece ani de pace

Aduceți-vă aminte !

**Incă n'au secat lacrimile pentru cei căzuți jertfă în războiu.
Au pornit la atac și în urma lor, au rămas mormintele eroilor.**

Prețul 8 Lei

„Țăranul pitoresc”

SA ISCAT prin gazete o polemică grea, pe tema țăranului, așa zis pitoresc. Sunt domni, altminteri cumsecade și serioși, cari ar vrea ca locuitorul satelor românești să se prezinte în permanență cu flori și ciucuri, mândru ca un haiduc și fercheș ca la un bal mascat.

Discuția n'a început, dealtminteri, astăzi și nu se va sfârși — cu polemica amintită. Se va mai cheltui cerneală și se vor mai schimba înjurături în sprijinul unor teze susținute pasional.

Era o vreme când, în literatură nu putea fi cântat decât badea Gheorghe și când trubadurii ostau după hangița cu garoafe în coc și cu draci în priviri. E drept că sollicitudinea orșeanului nu se manifesta pentru țăran decât prin revistele literare.

Altminteri badea Gheorghe, mânca pumni la oraș, i se spunea mărlan, și era subiect de prompte ironii. Iar hangița era muștruluită de căldătorii cari descindeau, zoriși, din trăsura sau din mașină și cari strămbau din nas văzând-o că are mâinile degerate și picioare cu bătăuri.

Țăranul trăia necăjit dimpreună cu nevasta, cu odraslele și cu dobitoacele dimprejur.

Abandonat de literatori, locuitorul satelor nu-i mai nefericit. Dar a stărnit nefericirea celor cari îl vedeau în postură de carnaval, cu flori la pălărie, cu zorzoane multicolore, bătând hora și cântând ca un haiduc, din frunză.

Cineva, un prieten al nostru, și-a exprimat indignarea la... cafenea, după o plimbare cu automobilul prin județ, că într'un sat a auzit un patefon cântând, iar într'altul a văzut jucându-se, în bătătura crâșmei, un dans ultra-modern. Și a mai fost îndurerat prietenul de alte constatări a căror gravitate ne-a făcut să zâmbim: țărani vădeau izbitoare influențe orșenești în portul lor și în grai.

Drept să spunem, noi nu ne speriem de cometă cum s'ar speria coana Manda.

Am întârziat și noi prin sate și-am făcut și noi constatări cari ne-au întristat și ne-au neliniștit. Dar nu în legătură cu straiile, cu vorba și cu preferințele de acum ale omului de la țară.

Că în loc să-și lase cămașa afară, el și-o bagă în pantaloni, nu-i o nenorocire. Că în loc de sărbă și bătută, arde un charleston, — să fie sântos. Că în loc de caval, își uită necazul și își omoară timpul cu o placă de patefon, — noi îl aplaudăm.

Am văzut însă alte lucruri și alte fapte care ne-au îndurerat.

În satul de la munte în care ne-am petrecut vacanța, o femeie se îmbolnăvise. Avea o durere năpraznică de cap. Au doctoricit-o babele cu descânțece, cu balegă de la bivoli bătută și cu apă de la trei fântâni, trecută prin dărmon. Opinia satului era, că nenorocita femeie fusese deochiată.

— „Duceți-o la spital”, a spus doctorul chemat de noi, dintr'o comună alăturată. „Are congestie cerebrală”.

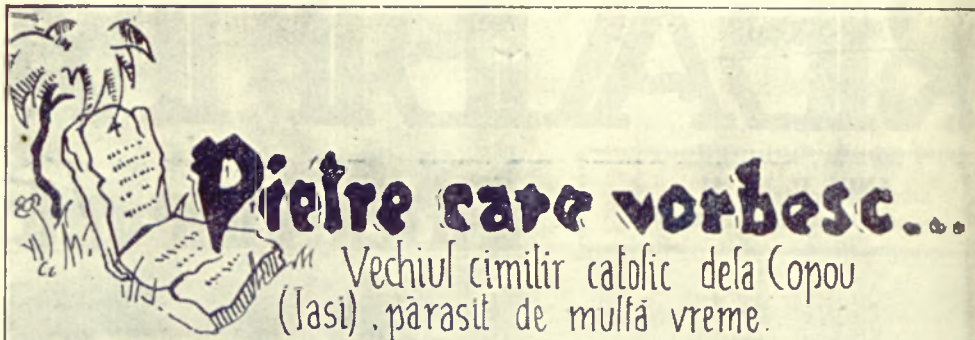
Și i-a dat, până una alta, un leac pentru alinarea durerilor.

Satul a râs de limba păsăreasă a doctorului iar babele, aruncând doctoria, continuă cu descânțecele și cu leacurile lor cari... o băgară pe femeie în pământ.

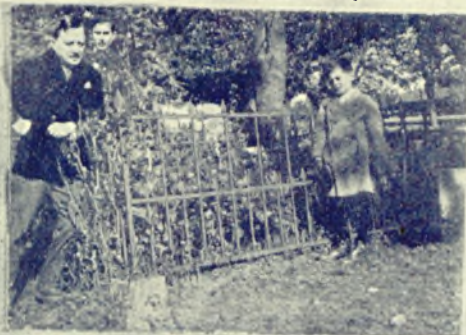
— „Voia lui Dumnezeu!” și-au dat oamenii cu părerea, ducând-o pe moartă la cimitir și oprindu-se pe urmă la crâșmă, să bea pentru sufletul ei.

Și-am mai văzut și altele, și-am auzit și altele cari, — acestea, — ne-au întristat și ne-au neliniștit.

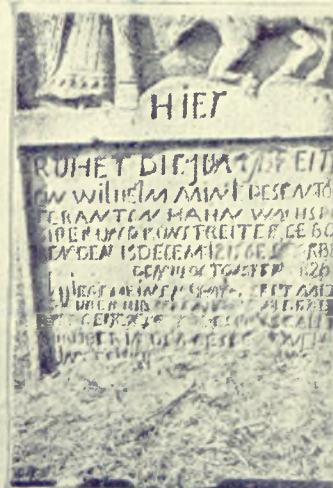
ION PAS

Vechiul cimitir catolic dela Copou (Iasi), părăsit de multă vreme.

Mormântul celebrului asirio-
log francez, Victor Place, des-
coperitorul Ninivei.

Piatra funerară în limba
germană din anul 1826.

Biserica în ruine a
cimitirului.

Piatra funerară în limba fran-
ceză din anul 1831.

Foto: NIKI Anton-Pelit

MAUR

**SĂNĂTATEA
PRIN**

DENTIFRICE
Germandree

SĂ NE CUNOȘTEM

MINISTRII

DR. IOANITESCUL (s. secr.)

RĂDUCANUL (muncă)

PAN HALIPPA (Basar)

GI. CIHOSKY (război)

V. MADGEARUL (ind. și comerț)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ȘTEFAN BOCU (banat)

COSTACHESCUL (inst. publ.)

VAIDA VOEVOD (interne)

IULIU MANIL
PRIM MINISTRU

MIHALACHE (domeniile)

LUGOȘANUL (s. secr. Ia. pr.)

AVREL VIAD (arte și culte)

MIRONESCUL (externele)

GR. IUNIAN (justiție)

MIHAI POPOVICI (finanțele)

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

FRAMĂNTĂRI politice dealungul și dealatului Europei. Au căzut guverne și-au venit la cârmă alte guverne.

În primul rând, la noi.

Guvernarea național-liberală a luat sfârșit.

Partidul național-țărănesc a fost însărcinat cu formarea noului guvern și rar s'a văzut o mai entuziastă primire făcută instaurării unui regim, de care sunt legate așteptările întregii țări.

Partidul național-țărănesc se bucură de o covârșitoare popularitate, iar la conducerea sa se găsesc elemente cu excepțională suprafață și pregătire.

Probleme grave și urgente reclamă o soluționare în concordanță cu interesele superioare ale țării.

E de nădăjduit că noul guvern va corespunde încrederei pe care poporul o are în el.

Țara are nevoie de liniște pentru a-și consolida temelile.

Prin urmare să-l așteptăm la lucru și să-i urâm: spor la muncă!

Noul guvern român, a reluat tratativele cu Germania, pentru încheierea împrumutului pe piața Berlinului.

Telegramele ne-au anunțat, că a fost încheiat un împrumut de 75.000.000 de mărci. Convenția a fost semnată de delegații ambelor țări și în scurt timp, va începe livrarea.

ALEGERILE prezidențiale din America s'au încheiat prin alegerea candidatului republican Hoover.

Si schimbări de guvern s'au mai produs, în cursul acestei săptămâni, în Franța, în Portugalia, în Lituania.

IN TRE timp în Polonia au avut loc grandioase serbări cu prilejul împlinirii a zece ani de la reconstituirea țării vecine.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 12
Telefon 306/67

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 300
Pe o jumătate an „ 160
Pe trei luni „ 85

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America „ 800
Pentru Cehoslovacia și Jugoslavia „ 360

Director redacțional
NIC. CONSTANTIN

Cuvinte despre pace

UN moment de tăcere...

Un fior străbătea de la un cap la altul tranșeele, cu zece ani în urmă. Buiturile de tun, și salvele de pușcă, și răpăiturile de mitralii, încremenind. După ani de zile de încercări, de încruntări, de lacrimi și blesteme, oamenii verificară omenia dintr'înșii.

Un dram de omenie tot le mai rămânea. Și omenia aceasta se verifică în revelația iubirii ce încă o nutreau semenului lor din tranșeea de dincolo. Un dram de judecată încă le rămânea. Și ea își găsea expresia în jurământul solemn făcut că războiul acela era cel din urmă, că trebuia să fie cel din urmă.

În zece ani de zile omenirea a trecut prin grele suferințe. S'a mai frământat și a mai sângerat. Chinurile ei sunt chinuri care premerg marilor și definitivelor transformări. Din ele omenirea nu va putea ieși decât mai bună și mai frumoasă.

În orice caz, în conștiința popoarelor s'a implantat profund învățământul că războiul e trist și inutil. Manifestările din anii cari urmau încheerii armistițiului întăresc încrederea în definitivă cumplinire a popoarelor.

Spiritele au evoluat. Pe deasupra frontierelor nu se mai întind baionete ci mâni frățești. Printre manifestările amintite mai sus se impune desigur a fi înregistrată hotărârea Asociației foștilor combatanți și a invalizilor francezi de-a se duce

la Berlin, în vizită, la foștii combatanți germani, — dușmanii lor de ieri, dar prietenii lor de astăzi și de mâine.

La Geneva au fost luate hotărâri și au fost rostite cuvântări, care până mai acum câțiva ani ar fi stârnit o panică obștească.

Spiritul pacific își croiește drumul în tot mai multe minți și pătrunde în tot mai multe suflete. Războiul e odios. Ultimul război a fost și mai odios prin jertfele pe care le-a reclamat în tranșee și prin jertfele pe care le-a reclamat după ce tranșeele au fost acoperite și după ce, în pământul, brăzdat de proiectile, a intrat fierul plugului.

De aceea la Geneva, anul trecut, un delegat declara că „războiul apare acum nu numai ca un anachronism, ca o moștenire lugubră din trecutul omenirii dar și ca o reală crimă împotriva ei”.

Absurditatea lui e recunoscută nu numai de pacifistii fîntuiți altdată la stîlpul infamiei, dar și de conducătorii autorizați ai popoarelor.

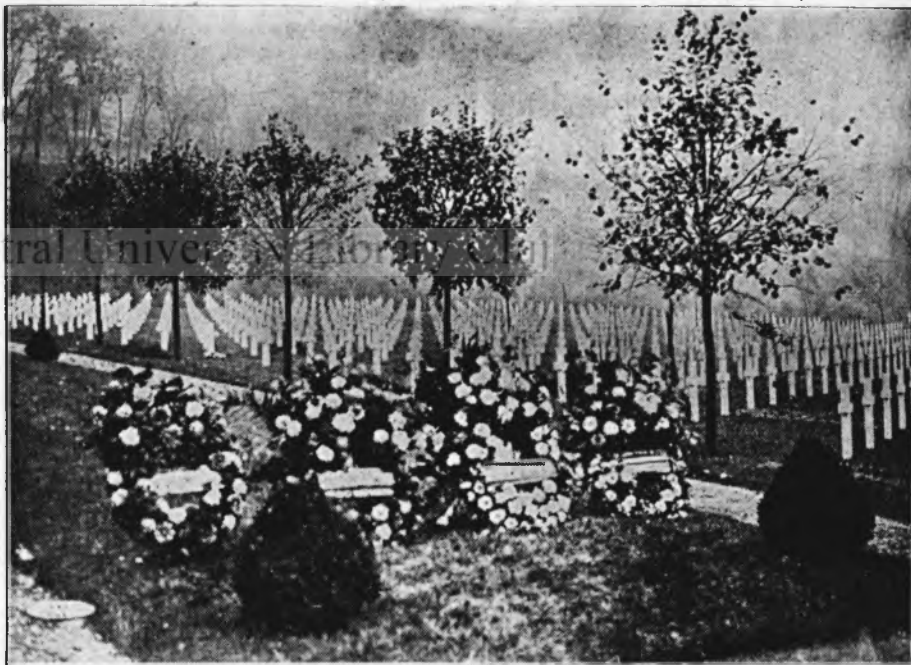
În locul urei, trebuie implantată iubirea.

Cărțile au propovăduit prea mult neîncrederea, vrăjmășia. Să predice iubirea! Conținutul cărților trebuie schimbat. Instituții franceze au hotărât, într'un congres al lor, să elimine din cărțile didactice tot ce poate să îndemne la urd.

De curând au fost interzise în Danemarca toate filmele, în care se proslăvea războiul.

Măsurile trebuiesc extinse aiurea, — și la noi.

Tăcere. Să ne descoperim. Zece ani de când armele au căzut la pământ....

CIMITIRUL EROILOR AMERICANI LA PARIS.

Concursul de frumusețe

EVENIMENTELE politice din săptămâna trecută, care au prins în vârtejul lor pe majoritatea oamenilor noștri de seamă, a împiedecat constituirea comitetului central al concursului nostru de frumusețe.

Acest comitet se va constitui până la 20 Noiembrie cel mai târziu.

Deocamdată suntem în măsură a da încă

Credincioși țintei pe care ne-am luat-o, aceea de-a aduce mereu îmbunătățiri „Realității Ilustrate”, așa încât să satisfacem toate gusturile, vom mări — începând cu numărul 45 — formatul revistei. Pe lângă cele 20 pagini obișnuite, cu rubricile variate și alese: „actualitatea în ilustrațiuni”; „curiozități”; „Oameni, fapte și idei”; „Buletin săptămânal”; „Anchete”; Filosofie și morală popularizată; știință vulgarizată; „Realitatea zâmbește”; cinematograf; modă; sport; jocuri distractive; — care vor fi permanente,

ADĂUGĂM UN SUPLIMENT DE OPT PAGINI

care va cuprinde: O nuvelă, un roman din literatura universală, coloana scrisă de cititori; pagina de glume, filatelie și grafologie.

Totul va fi ilustrat.

Prețul rămâne neschimbat: 8 lei exemplarul.

În felul acesta, oferim cititorilor un adevărat magazin ilustrat și lectură pe o săptămână întreagă, cu un preț cât se poate de mic.

următoarele amănunte, asupra chipului cum se va desfășura concursul:

Doamnele și domnișoarele concurente, care întrunesc condițiile de admitere (vârsta între 15—26 ani și moralitate ireproșabilă) se vor prezenta în zile dinainte fixate, în fața comisiunilor din județele unde locuiesc.

Comisiunile acestea se instituie câte una în fiecare județ. Candidatele — îmbrăcate într'o rochie simplă, absolut nefardate fără corset — vor defila una câte una, pe dinaintea juriului și fiecare membru al acestui juriu — dela locul său — fără vreo consultație, va acorda o notă de frumusețe.

La urmă candidatele primesc o notă medie formată din notele de apreciere ale diferiților membrii din juriu.

Deoarece se poate întâmpla ca după o concurență cu notă maximă, să urmeze o alta care s'o întrecă, s'a hotărât ca toate concurențele care au căpătat note mari, să compară pentru a doua oară, în fața comisiunii, spre a se putea astfel hotărî definitiv.

Comitetul central din București, care va alege frumusețile regionale și pe „cea mai frumoasă din România”, va proceda în același fel cu juriile județene.

După cum se poate vedea, concursul de frumusețe al „Realității Ilustrate” este conceput în chipul cel mai serios posibil, așa încât pe de o parte să încurajeze la participare pe doamnele și domnișoarele cu principilele cele mai austere, pe de alta, să aibă toată garanția de reușită, astfel ca aleasa să fie cu adevărat „cea mai frumoasă din România”.

Zeppelinul s'a întors acasă

Președintele Hindenburg, având în dreapta pe Dr. Dürr, constructorul zeppelinului și în stânga pe Dr. Eckener, comandantul lui.

Mulțimea în fața hotelului Kaiserhoff unde sunt găzduiți Eckener și restul echipei.

Politia linei pietre mulțimei în fața Palatului prezidențial.

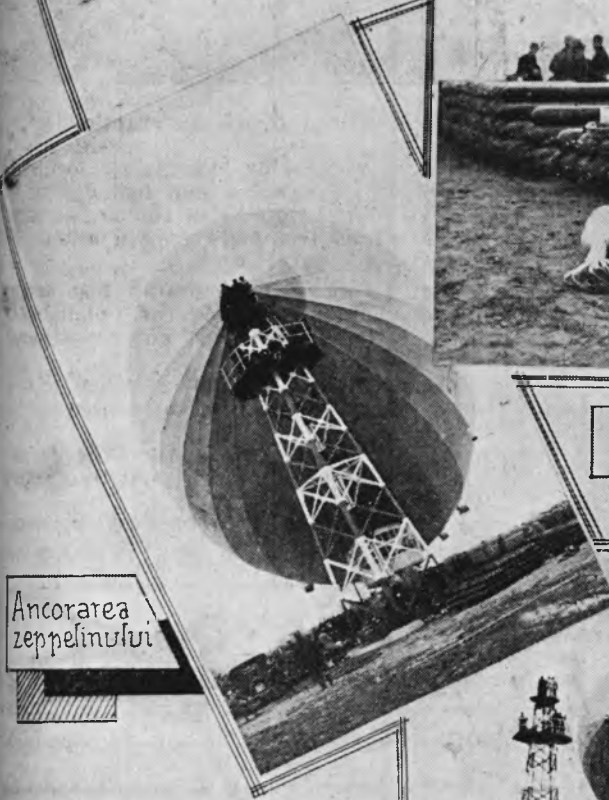

Politiștii trăgând zeppelinul.

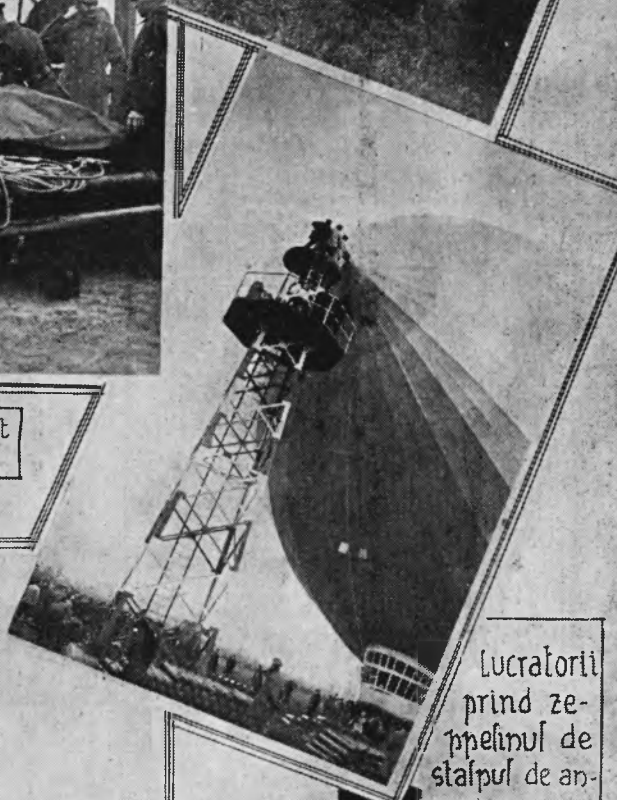
BCU Cluj / Central University Library Cluj

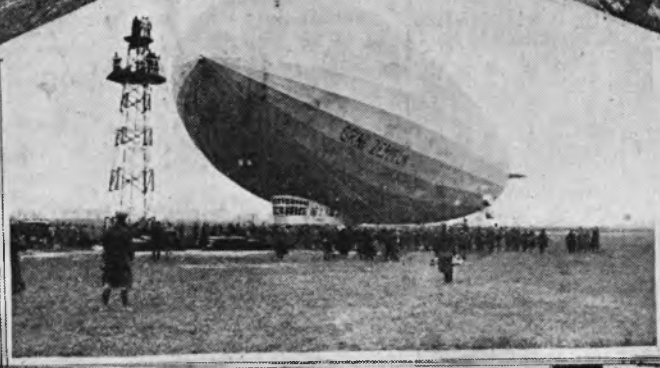
Zeppelinul este alimentat cu gaz.

Ancorarea zeppelinului

Lucrătorii prind zeppelinul de stălpul de ancoraj.

Zeppelinul coborât la Berlin.

Doamne și domni.
 Direcția: Spre Vest.
 Călătorie în trenul expres. Clasa I
 Doamnele elegante și frumoase.
 Domnii spilcuiți și blazați.
 Dar toți erau de o nervozitate vădită și foarte sgârbiți la vorbă.

Numai tânărul domn dela fereastră, deosebit de îngrijit și de elegant, se deosebia prin înfățișarea lui nepăsătoare și veselă. Deodată veni în mijloc: „Doamnelor și Domnilor, jucăm unii față de alții teatru. La ce?”

Avem cu toții un dușman comun: Controlorul vamal.

Nu faceți mutre mirate, onorată societate.

Suntem contrabandiști de brilante.
 D-ta bunăoară, stimată d-nă, ai la d-ta toate podoabele, aceasta este întreaga d-tale avere. Și d-ta încântătoare d-ră, pozezi acel colier de perle costisitor, pe care l-ai luat în Paris la Fourdies.

Despre domni nu vreau să vorbesc. Sunt colegi.

Vă rog, dați-mi voie să vă sfătuesc eu, unde se pot ascunde mai bine bijuteriile. Sunt expert în materie.

Dânsul îndrumă pe fiecare domn și doamnă în parte.

Sfaturile lui erau neprețuite.
 Un om admirabil.

În compartiment toată lumea deveni bine dispusă.

Doamnele care vorbeau în monosilabe, prinseră a ciripi.

Unul se întrecea pe celălalt în complezențe.

Totul pentru dânsul.

Și apărură cei temuți.

„Au domnii sau doamnele ceva de declarat?”

Ca printr'o înțelegere tacită se auzi din toate părțile tare și hotărât:

„Nu!”

„Iertare”, spuse domnul cel tânăr, „mai înainte ca domnii să înceapă a căuta, doamna de colo și-a ascuns bijuteriile în ciorap. Domnul de alături, și ține briliantele în mâna stângă. Fermecătoarea domnișoară...”

Dânsul trădă totul.

Doamnele căzură dintr'un leșin într'altul. Domnii deveniră palizi și vineți.

Vameșii dispărură. Premiul de denunțare (zece la sută) îl obținu înscris.

Semnalul de plecare din stație fu dat.

Și tânărul domn se găsea tot în tren.

Dar nu se întâmplă nici o catastrofă.

Pe când trenul continua să alerge, tânărul domn se ridică și spuse:

„Iertați-mă vă rog dacă vă mai supăr pentru ultima oară. Dar vă rog să vă stipulați pagubele pe care le aveți.”

Cu bani peșin desdăună el toate pretențiile tovarășilor de drum.

„O să pricepeți purtarea mea, spuse el la urmă, dacă vă voi împărtăși taina, că duc eu mine de două milioane de dolari briliante.”

Aceste fură de altfel ultimele cuvinte pe care dânsul le spuse.

Vulcanul Etna, erupe!

ZIARELE, au anunțat prin telegrame laconice, că la începutul acestei luni, vulcanul Etna, din fața Messinei (Sicilia), a început din nou să erupă, producând pagube însemnate.

Ziarele de mare tiraj, supraîncăcate de evenimente politice mondiale și de crizele diverse din țările respective n'au dat atenție destulă acestui eveniment geologic.

Pagubele sunt mult mai mari, decât și-ar putea închipui cineva. Lanuri întregi de grâne, grădini înflorite sau pline de rod, sate bogate și toate drumurile împrejmuitoare au fost acoperit de fluviul de lavă, revărsat din craterul vulcanului.

Mii de așezăminte omenestii, au fost distruse dela temelii și mii de oameni și-au pierdut adăpostul și tot ce au agonisit.

Vulcanul ETNA, în erupție.

Lava se apropie de Messina și locuitorii acestui oraș, — care a mai fost distrus o dată pe timpul imperiului roman, — părăsesc în grabă locuințele, spre a scăpa de valul ucigător.

Calea ferată și podurile, au fost acoperite de lichidul arzător, care pietrificându-se, a șters orice urmă despre existența lor.

De-asemenea a dispărut și albia râului Cartuccio care a fost și ea acoperită de lavă.

Vulcanul erupe încă, și lucrările de salvare a celor amenințați și sinistrați, merg foarte greu.

Fotografia noastră reprezintă vulcanul Etna în erupție.

HIGIENA DENTARĂ

CLINICA ULTRA-MODERNĂ
 BUL. ELISABETA, 17 Etajul I (CASA RADIVON)

Telefon: 302/38

Plombe

Extracțiuni fără durere

Denturi în aur, platină, cauciuc

Diagnostic precis prin Radiografie

Deschis foață ziua

INLESNIRI
 DE PLATA

Carpentier vine în România

Celebrul șampion al lumii, Georges Carpentier a anunțat un interesant turneu de dansuri sportive și exhibiții de box în România. La București spectacolele au loc în sala Eforiei, la 16, 17 și 18 Noiembrie.

A apărut:

Serenada Gălăului

DE

MAURICE DEKOBRA

autorul romanelor de mare succes:

CU INIMA INTRISTATĂ

MADONA DIN TREN

GONDOLA CU HIMERE

«Cugetarea», București—Prețul Lei 60

MOBILE de PRIMUL RANG

și anume: dormitoare, sufragerii, garnituri de salon, șezloane, scaune, etc. în mare asortiment permanent la

Depozitul de MOBILE „VICTORIA”

CRAIOVA

Str. Unirii Palatul Minerva

Invităm pe mult stimatăi amatori de mobile din CRAIOVA și OLTEANIA în prăvălia noastră spre a vedea mobilele noastre.

Prețuri și condițiuni avantajoase.

Îngrijiți-vă Dinții

la

Proteza Dentară

Dentiștii asociați

Str. Biserica Enel 14

Extracții, plombe, dinți artificiali în toate sistemele. Prețuri moderate. În lesniri de plată. Consultații 8—1 a. m., 2 jumătate 8 p. m. Telefon 338/27

Decorarea d-lui general Cihosky, ministrul de război, de către ministrul Poloniei la București

IN CURTEA PATRIARHIEI: D. Stan Emanuel, director general al Siguranței, g-ral Nicoleanu, prefectul poliției, inspector Vladimirescu și comisar Parizianu.

Culmea distracției

SĂPTĂMÂNA trecută, s'a întâmplat un caz foarte curios, pe peronul gării de Nord din București.

Împiegații și hamalii, au găsit la peronul de plecări, un copilș de vre-o 7 luni bine înfășat, plângând de foame.

Șeful gării, nu știa ce hotărâre să ia și tocmai în momentul când voia să-l trimită la „Leagănuș Sf. Ecaterina“, sună telefonul.

Împiegatul de serviciu din gara Chitila întreba dacă nu s'a găsit înainte cu jumătate de oră, un copil mic pe peron. La răspunsul afirmativ al șefului, se prezenta după altă jumătate oră, cu primul tren, o precupeață din Buftea, care-și lui odrasla în primire.

La întrebările mirate, ale celor prezenți declară că bând o limonadă, a pus puțin copilul jos. În minutul următor, trenu pornind, a sărit în el, uitând copilul jos. A declarat că dealtfel nu este prima dată când își uită copilul și că acesta a rămas de multe ori, pe unde dădea Dumnezeu, din cauza distracției ei.

Distrata precupeață a fost sfătuită în unanimitate, ca atunci când pleacă la drum cu mica-i odrasla, să-și facă un nod la basma.

Venizelos, la deschiderea parlamentului grec

Inaugurarea liceului „Mihai I”

M. S. Regina Maria, D. Costăchescu și Dr. Dupu la inaugurarea liceului „Mihai I”

Rujul

VIOLET

Ultima perfecțiune datorită mondialei case VIOLET, Paris

„E cel mai preferat pentru că se menține cel mai bine”

Lei 130.- în tub elegant de metal aurit; Lei 60.-rezerve. Se găsește parfumerii și la PARFUMERIA ELITEI, București, calea Victoriei No. 39

VIOLET

29, Bd. des Italiens, Paris

Ultimă fotografie a d-lui prim-ministru Iuliu Maniu eșind dela Consiliul de miniștri

ARGINTĂRIA PFORZHEIM
BUCUREȘTI • STR. COLTEI 6
SINGURUL MAGAZIN SPECIAL CU ORFĂVĂRIE
TĂCĂMURI ȘI CRISTALE
CEA MAI BOGATĂ EXPOZIȚIE
CELE MAI EFTEINE PREȚURI

FIIND DEPOZIT DE FABRICĂ

OMUL ȘI TIGRUL

au caractere asemănătoare

Cercetări științifice, care conduc la uimitoare rezultate. — Două categorii de animale : acelea care se conduc după văz și altele după miros. — Dece gândim mai mult în felul pisicii, decât al câinelui ?

EXISTĂ două categorii de animale. Una, cu omul în frunte, are ca membrii pe tigrii și celelalte specii feline și cuprinde în familie toate animalele care au fața plată și nasul scurt. Acestea se servesc mai mult de ochi, decât de miros.

Vânează, își recunoșc vrăjmașii și se apără prin simțul văzului sau, — într-o oarecare măsură, — prin acel al auzului.

A doua categorie de animale, înregimentează pe acelea care au nasul lung și fața lungă, cum sunt de pildă: câinii, caii, că-

prioarele și multe altele. Acestea nu se aseamănă cu omul și tigru. În loc ca siguranța lor să fie bazată pe simțul văzului, se servesc de simțul mirosului.

Separățiunea aceasta, de un mare interes pentru naturaliști și toți acei cari trebuie să studieze mentalitățile și obiceiurile animalelor, se datorește profesorului George M. Robertson, dela facultatea psihiatrică a universității din Ed. mburg, Scoția. Opinia acestui profesor este, că mentalitatea animalelor, întocmai ca cea amenească, se împarte în grupe, fiecare depinzând de „simțul conducător” care e întrebuințat de obicei și care conduce și controlează celelalte simțuri.

În vremea marelui război european, când milioane de bărbați tineri luptau cu puști și revolve, s'a putut constata că mai fiecare avea câte un „ochiu mai ager”.

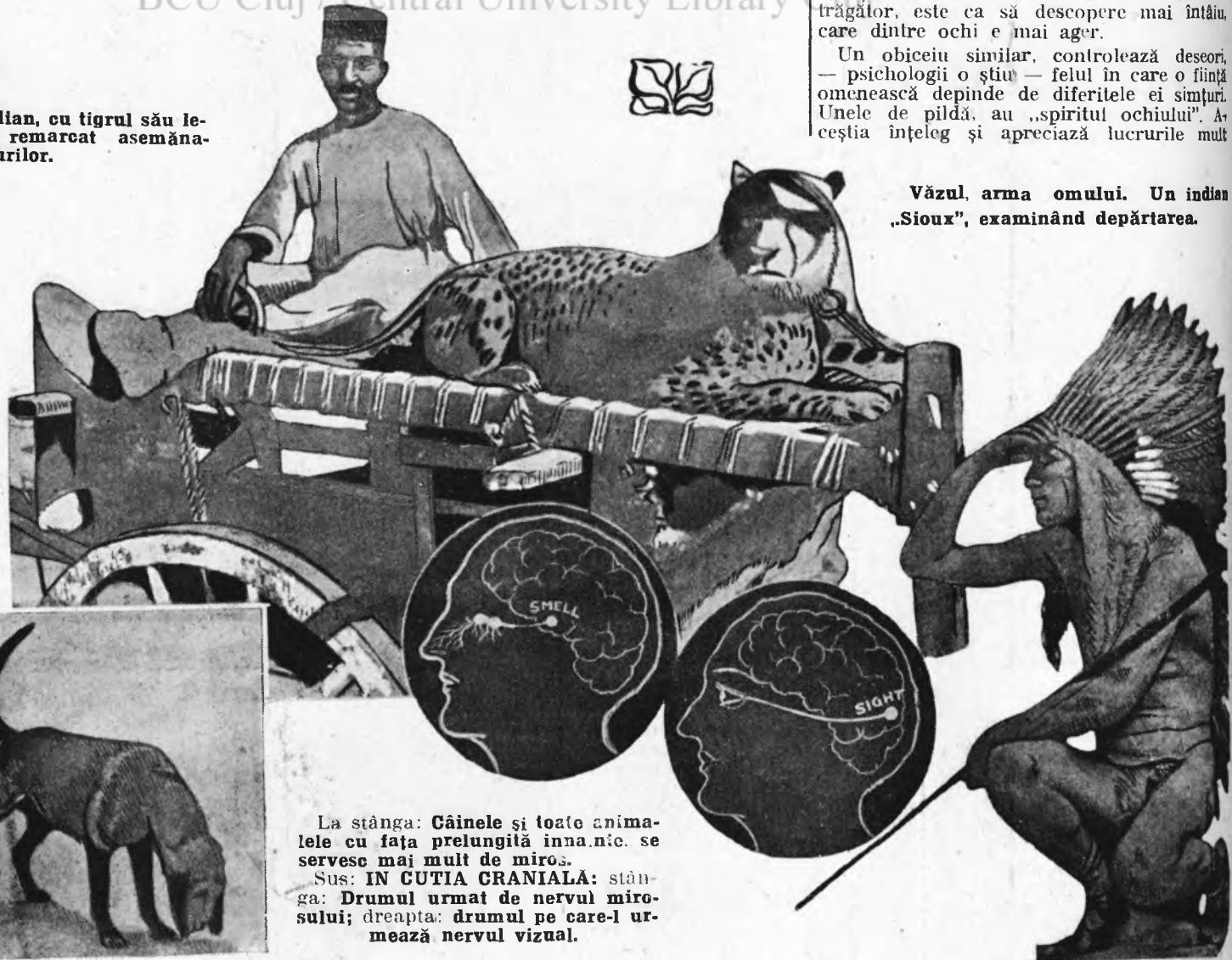
Putea fi dreptul sau stângul, principalul era că acel ochiu făcea treaba cea mai importantă. Dacă e nevoie de examinat sau introdus vreo piesă la o mașinărie, bineînțeles că ochiul „de încredere” e pus la contribuție.

Dacă e nevoie de cilit vreun imprimat cu literă mică sau neclară, dacă trebuie să se scrie ceva cu multă minuțiozitate, treaba e dată în seama „ochiului conducător”.

Când soldatul trebuie să-și fixeze ținta, pe care s'o atingă cu glonte, pune în funcțiune ochiul mai bun. Datoria unui bun trăgător, este ca să descopere mai întâiu, care dintre ochi e mai ager.

Un obicei similar, controlează deseori, — psihologii o știu — felul în care o ființă omenească depinde de diferitele ei simțuri. Unele de pildă, au „spiritul ochiului”. Aceștia înțeleg și apreciază lucrurile mult

Un indian, cu tigru său legat. De remarcat asemănarea figurilor.

Văzul, arma omului. Un indian „Sioux”, examinând depărtarea.

La stânga: Câinele și toate animalele cu fața prelungită înna. nic. se servesc mai mult de miros.

Sus: **IN CUTIA CRANIALĂ:** stânga: Drumul urmat de nervul mirosului; dreapta: drumul pe care-l urmează nervul vizual.

mai bine când le văd. Alte ființe au „spiritul urechii”. În aceeași ordine, este posibil, — după cum constată profesorul Robertson, — ca unele în majoritate sălbatice, să aibe „spiritul mirosului”, cum e cazul cu animalele sălbatice din categoria câinelui și alte grupe cu nasurile lungi.

Profesorul Robertson, în articolul său publicat în „Times” din Londra, scrie între altele:

„Avem o abundență de dovezi, că tigrii ca și oamenii, posedă un foarte redus simț al mirosului. Vederea și auzul lor sunt însă extraordinar de dezvoltate. Pe baze teoretice, leii ar avea dispoziții asemănătoare. Pe de altă parte, animalele cu fețele lunguețe, acomodată pentru o largă expansiune a membranei nasale, depind, evident, de simțul mirosului. Pildele cele mai apropiate sunt: câinii, caii și căprioarele. Cu alte cuvinte, asemenea animale își exprimă gândurile și se folosesc în primul rând de miros.

Diferența aceasta, poate avea efecte adânci asupra mentalității și obiceiurilor animalelor, în cele mai mici amănunte ale vieții lor zilnice.

Este neîndoelnic faptul, că omul face parte din grupul animalelor cu fața plată. Și, desigur că în dezvoltarea mentalității omenești aceasta a avut o mare importanță. Se pare că nici un psiholog n'a studiat amănunțele asemănătoare între spiritul tigrii sau altor categorii de pisici și acela al omului sau femeii. Dar este mai mult decât probabil, că s'ar găsi nenunțate asemănări. Se poate că acestui fapt se datorește preferința omului pentru câine, decât pentru pisici. Câinele, având o mentalitate cu totul opusă omului, apare în fața acestuia, mai interesant.

N'ar fi de mirare, că omul s'ar împăca și s'ar înțelege cu tigrii mai bine decât cu câinele. Asta bineînțeles, dacă ar fi fost posibil să se apropie mai mult, de aceste feroase dar inteligențe animale. Mentalitatea tigrii e foarte puțin studiată. Ceeace se știe despre dânsa, sau despre aceea a altor feline mari, cum sunt leii și leopardzii, vine în deobște din povestirile vânătorilor.

Pentru psihologul animalelor, numai animalele sălbatice libere, pot însemna un material de studiu convenabil. Animalele din cuștile circurilor sau grădiniilor zoologice, hrănite la timp, ducând o viață „far-niente”, și-au pierdut desigur cea mai delicată parte a simțurilor. După ele nu se pot pronunța criterii precise.

Printre marii exploratori și vânători din junglele africane și indiene s'au iscat interesante discuții, asupra constatărilor date la iveală de profesorul Robertson. Așa de pildă distinsul naturalist și explorator african, *Abel Chapman*, a afirmat părerea sa, că leii africani, uzează în foarte mare măsură de simțul mirosului, pentru găsirea prăzii lor. Generalul *R. C. Burton* avu însă opinii cu totul diferite, cel puțin în ceea ce privește tigrii și celelalte feline mari din India. Dânsul spune că experiența l'a convins, că tigrii dispune de un foarte redus miros și că depinde cu totul de văz și auz; o circumstanță confirmată pe deplin de teoria profesorului Robertson.

Altă concluzie asupra întrebării auzului la tigri, vine din partea doctorului *W. E. Home*. Dânsul raportează, că atunci când un tigr se găsește — în junglele indiene, — în apropierea vreunui sat, s'a văzut cum toate celelalte animale din pădure stau tăcute. Urletele și toate celelalte zgomote pe care le fac de obicei aceste animale, în-

cetează cu desăvârșire. Desigur că aceste animale slăbuțe din junglă, au învățat din amară experiență, că zgomotul lor va atrage atenția tigrii, care va veni să vadă ceeece aude. Pe când, dacă păstrează liniștea, până trece pericolul, au destule șanse le scăpare. Și asta dovedește că dobitoacele își dau seama că tigrii nu le poate mirosi, ci are nevoie să le audă sau să le vadă.

Dar susținătorii teoriei profesorului Robertson, nu spun că leii sau tigrii sunt cu desăvârșire lipsiți de simțul mirosului. Mirosuri tari sunt simțite de aceste animale probabil așa cum sunt și oamenii. Un exemplu amuzant, în această privință, e povestit de *Percy Hyde*:

Un rajah indian, a plecat odată la o vânătoare de tigrii, însoțit de încoronata-i consortă. Cu toate că avea cu sine o suită

aleasă de vânători iscusiți și a întrebunțat toată arta vânătoarei, pe care o cunoșteau indigenii, nici un tigr nu a putut fi gonit mai prin apropiere, în așa fel ca soția rajahului să poată trage și dânsa o împuscătură.

În sfârșit, unul dintre însoțitorii mai bătrâni și mai experimentați, în materie de vânători de tigrii, își luă inima în dinți și spuse stăpânului său adevărul. Dacă rajaha ar lăsa acasă puternicul parfum pe care mai toate simandicoasele indiene îl socot indispensabil toaletei, tigrii s'ar putea apropia îndestul ca să poată fi răpus. A doua oară rajaha a ascultat de sfatul bătrânului vânător, a apărut la vânătoare neparfumată și astfel, un tigr trecând prin apropierea vânătorilor, a fost ucis.

Revenind la teoria Robertson, oricine poate verifica unele lucruri, chiar la pisica noastră domestică. Niciodată o pisică nu întrebunțează mirosul pentru descoperirea șoarecelui. Totdeauna văzul și auzul dețin rolurile principale. Dar ca și tigrii, care a mirosit parfumul rajahei, tot așa și pisica miroase peștele, carnea, sau altele. Mirosindu-le din imediata apropiere, va veni să vadă și să identifice. Însă în ce privește chestiuale

de mare importanță, cum sunt vânătoarea sau apărarea, atât pisicile cât și oamenii, depind de simțul văzului și auzului.

Dacă ideile profesorului Robertson sunt corecte, atunci mult mai mare importanță are clasificarea animalelor, și poate chiar a rasei umane, prin linia facială; panta liniei principale a feței. La animale cu nasul lung, care întrebunțează mai mult simțul mirosului, — câinii, căprioarele, etc. — linia aceasta se coboară foarte mult în jos.

La grupa felinelor linia merge în sus. Tigrii și cele mai dezvoltate dintre pisicile domestice au profiluri faciale mai puțin prelungite. La maimuțe și oameni, profilul devine aproape vertical. De obicei, această diferență e atribuită progresivei creșteri a creierului, care împinge fruntea în așa fel, că vine tocmai deasupra bărbiei. Faptul este poate foarte adevărat, dar și o altă schimbare poate avea aceeași importanță; progresiva descreștere a nasului și substituirea văzului prin miros.

O altă diferență, care a mers paralel cu aceea a liniei faciale, în evoluția animalelor, e felul cum sunt plasați ochii. La animalele cu simțul mirosului dezvoltat, ochii se găsesc atât de depărtați pe rotunjimea părților, încât foarte rar ambii ochi pot vedea același lucru în același timp, pe când animalele cu fața plată, au amândoi ochii îndreptați înainte, așa încât orice lucru poate fi bine studiat din față și din părți.

Distincțiunile profesorului Robertson nu sunt de un interes capital, numai pentru acei cari cercetează mentalitatea la animale, ele au o deosebită însemnătate și pentru acei cari studiază ființele omenești.

„E suficient dovedit”, conchide profesorul, „că variațiuni analoge asupra simțului conducător, există și la ființele omenești. Adevărat este că mirosul a fost detronat din înalta și primitiva sa poziție, dar unii oameni gândesc, raționează și-și reamintesc mai ales prin văz, iar alții prin auz. Spuneți unor prieteni, de pildă, să gândească asupra unei fanfare militare. Unul va vedea în imaginație fanfara, pe când altul îi va auzi muzica. Și o timpurie recunoaștere a acestor diferite dispoziții mintale, e de cea mai mare importanță, în ceea ce privește educația și alegerea unei profesii.”

Așa dar, bărbați și femei, cu toții aparținem grupului de animale cu fețele plate și întocmai tigriilor feroși. Toți oamenii depind în primul rând de văz și auz și în urmă de miros.

Opinia profesorului Robertson, este că la unele ființe omenești, primitivul simț al mirosului a fost remorcat de către văz, pentru unii, iar pentru alții de către simțul auzului.

...Prevedem, că într-o bună zi, se va face apropierea acestor diferențe cu variațiuni asupra formei capului sau altor părți ale corpului, după cum și clasificarea animalelor e hotărâtă de posesiunea unui nas mai lung, care îngăduie mai mult sau mai puțin ca membranele mirosului să se întindă în mod confortabil.

(din englezește de N. L. ROTEANU)

NEURALGINE
„JURIST” VINDECĂ
DURERILE DE CAP

Oameni și idei

Nicolae Nicolaevici nepotul fostului țar al Rusiei, a demisionat de la conducerea coloniei emigranților ruși din Paris.

Un banchet al miliardarilor americani la Hotelul Astor din New-York: de la st. spre dreapta: H. Firestone, regele cauciucului; J. Rosenwald; Th. A. Edison, celebrul inventator și mare industriaș; Th. Lipton; Ch. M. Schwab, regele ferului și a oțelului; și Henry Ford, celebrul rege al autombilelor.

Principesa Tchernilcheff spre a fi exulzată în Rusia, unde se află fiul ei, a amenințat cu moartea pe un mare industriaș berlinez. Planul i-a reușit și se află acum la fiul ei.

În Sarajevo (Jugoslavia), turcii își duc în spânare marja" la bălciu.

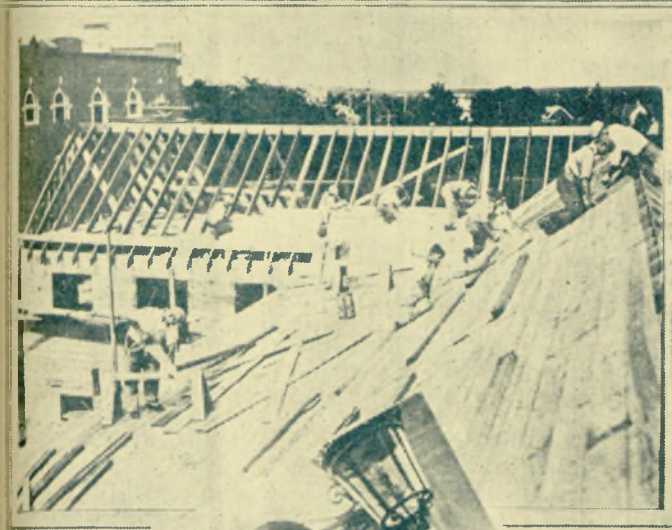

Un nou aparat cu raze Roentgen, pentru dentiști.

Cei patru candidați la președinția Statelor Unite din America: sus st.: Governor Al Smith; sus dr. Herbert Hoover; jos st.: I. T. Robinson; jos dr. Ch. Curtiss. La mijloc: Capitolul, din Washington, noaptea.

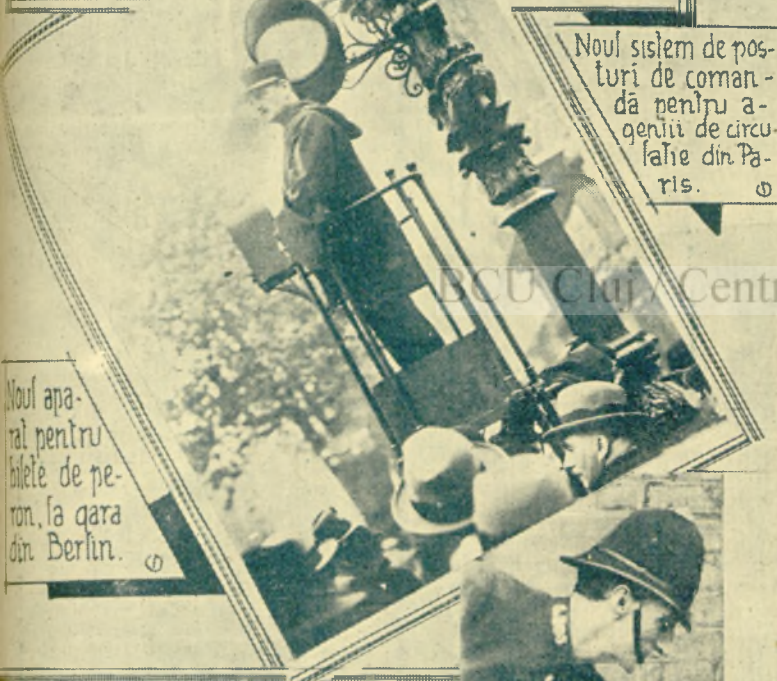
Curiozități

In Massachusetts, elevii si-au clădit singuri scoala.

Cavalerul și doamna
O fetiță care a cumpărat mărfuri dintr'un magazin urmată de comisionar îmbrăcat ca general englez.

Noul sistem de posturi de comanda pentru agentii de circulatie din Paris.

Studentii englezi travestiti in doici și copil, la o serbare a universității din Londra.

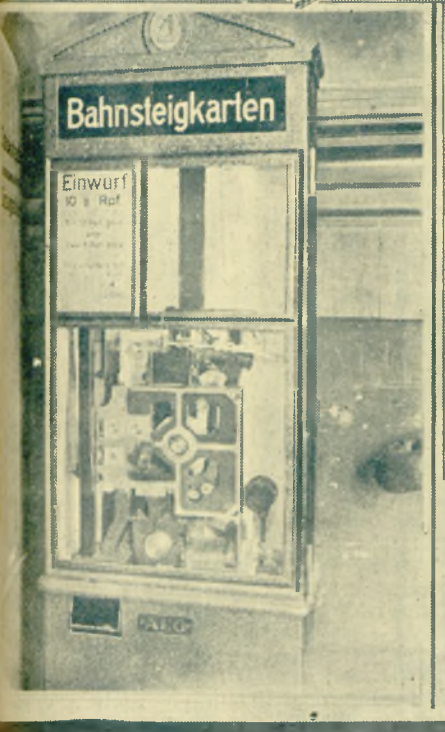
Noul aparat pentru bilete de peron, la gara din Berlin.

Un politist englez, îngrijind de un copil a cărui mamă a intrat să voteze.

Un director de restaurant care ține în mână 30 de pahare.

Misterul vilei Medici

Metodele științifice care au fost și sunt dezvoltate cu succes pe tărâmurile mediciei, agriculturii, industriei, etc., sunt acum întrebuițate și la descoperirea crimelor misterioase.

Laboratoriile polițiste din Franța și Germania, sunt azi cele mai bine înzestrate din acest punct de vedere. Uneori însă, adevărate lovături detectiv sunt date de criminaliști faimosului corp polițienesc „Scotland Yard” din Londra.

Deși munca pe acest teren, este extrem de grea și plină de primejdii, nu prea se cunosc amănunțele ei. Ele

rămân de obicei închise în cartoanele dosarelor secrete.

D-l H. Ashton-Wolfe, detectiv, care a făcut parte, vreme îndelungată, din Poliția Franceză de Siguranță și a fost în legătură cu alte mari birouri polițiste din Europa, deschide acum unele dintre cele mai interesante dosare ale biroului detectiv francez și arată, cum prin instrumentele științei au fost descoperite urme de crime dintre cele mai misterioase, și s'a făcut lumină în jurul unor taine de nepătruns.

Ceeace publicăm mai jos, nu face

parte dintre acele imagini povestiri polițiste, care abundă la vitrinele chioșcurilor de ziare. Va fi vorba aici de fapte petrecute în realitate, la care autorul însuși, d. Ashton-Wolfe, a luat parte.

„Povestirile ce am ales pentru publicare”, spune d. Ashton-Wolfe, „pot fi verificate în arhivele oficiale. Numai unele mici amănunte, au fost în așa fel aranjate, ca să nu jignească sau să redeschidă unele răni”.

Lăsăm deci cuvântul, încercatului polițist.

În povestirea pe care o încep aici, se va vedea cum dragostea neobișnuită pentru un câine, — ori-cât de surprinzătoare ar părea, — a făcut ca firosul apaș, Raoul Ladoux, unul dintre asociații bandei lui Henoi Shan, să ajungă sub tășul ghilotinei.

Într-o dimineață, domnul M. Dufresne, din siguranța parisiană, îmi spuse:

— „Ai fost de curând la varieteleul Folies Bergeres?”

— Nu, nu prea mă duc așa des pe acolo. Dar de ce măntrebi?”

— „Doream numai să știu dacă ai văzut numărul de senzație, dansatoarea acrobată „La Belle Lisette”.

— „O, da, pe asta am văzut-o cu vreo câteva săptămâni în urmă. Avea pe atunci, pare-mi-se, și un partener”.

— „Avea, într'adevăr, dar acum dansează singură. Dar, spune-mi te rog, cam ce impresie ți-a făcut dansatoarea asta?”

— „Drept să-ți spun, am găsit-o foarte originală. În dansurile ei sălbatice sau barbare, părea mai curând o rusoaică decât franceză. Aș fi putut spune că e lipsită de inimă, de duioșie.

Și domnul Dufresne îmi explică.

— „Aseară, publicul a fluierat-o și alungat-o de pe scenă. Am auzit că i s'a născocit o poreclă oribilă. Se'ntâmpă ceva foarte curios cu admiratorii acestei dansatoare. Îți reamintești poate de pictorul Valorbe? Influența și banii acestui pictor bine cunoscut, au contribuit în mare măsură la lansarea ei. Nimeni nu-i cunoaște origina — a devenit însă pe neașteptate o „personalitate” — acum vreo șase luni cu ocazia pozării pentru faimosul tablou „Madame Du Barry”, După aceasta a fost angajată la „Scala”, ca să danseze într-o revistă. Dansurile sălbatice pe care le lansase, au cucerit publicul — dar și influența pictorului a contribuit la ascensiunea ei.

Pictorul Valorbe a murit într'un mod misterios. Au circulat zvonuri că dansatoarea n'ar fi fost străină de această moarte. Deși s'a constatat că lipsea o mare sumă de bani — pe care Valorbe o primise cu vreo două zile înainte de moarte, dela notarul său, — am neglijat totuși să convingem atunci pe magistratul instructor, că era vorba de o crimă.

Și iată astăzi, bancherul M. Chapalle, despre care se știa că aspiră la grațiile dansatoarei, a fost găsit mort. De data aceasta e omucidere. O crimă feroasă! Chiar acum mă duc spre casa mortului, la Auteuil. N'ar fi rău să vii cu mine”.

— „Să-mi iau — întrebai — aparatele fotografice și unelte?”

— „Ia toate, bineînțeles — deși Rousseau, care trebuie să fie deacum acolo, va fi cam morocănos. Căci, știi bine, dânsul se simte la largul său, atunci când e vorba de făcut investigații asupra unei crime, care pare să fie făptuită de apași”.

Noi, toți membrii corpului polițienesc, iubeam și admiram pe bătrânul copoi. Un ve-

roasă, îi brăzda fața, ca o roză de soare, trecută printr-o sticlă rubinie, ce se așternuse pe chipul lipsit de viață al bancherului.

„Pentru Dumnezeu, deschideți fereastra”, zise domnul Dufresne. Eu însu-mi doream asta, pentru că aveam impresia că'n-notăm în sânge. Dar nici lumina solară n'a putut să risipească greaua atmosferă care

Cuțitul care a fost găsit lângă cadavru.

ritabil copil al speluncilor Parisului, era acest Rousseau, inspector, cunoscut mai bine sub numele „Brigadierul”. Asta, pentru că nasul său roșu și mustata stufoasă, îi dădeau înfățișarea unui jandarm de operetă.

Inspectorul Rousseau, afecta o totală desinteresare față de metodele polițiste științifice, râdea de „amprente digitale” și analizele chimice. Dânsul punea cea mai mare nădejde în extraordinara sa cunoaștere a Parisului interlop. Acolo își găsea el oamenii căutați. Și, destul de curios, de nenumărate ori, dânsul reușea cu succes acolo unde metodele noastre științifice dădeau greș.

Uneori, Brigadierul își începea misiunea cu nasul în jos și umbra săptămâni de-a rândul fără să fie zărit. Dar într-o bună zi, își făcea apariția pe neașteptate, cu obraji îmbujorați, cu nasul roșu ca un ardei, cu hainele motolite și înălțându-și rugăciunea de mulțumire către cer raporta laconic:

— „Șefule, am pus mâna pe el! Dar asta mă costă nu mai puțin decât 50 de sticle”. Știam însă, din experiența trecutului, după cum stiau și toți ceilalți dela siguranță, că brigadierul se lăuda numai. Adevărat este că bea — dar căuta să insinueze că acei suspectați de dânsul erau antrenați la un chef mai îmbelșugat — însă pe ascuns întrebuița toate noile trucuri inventate de șef, d. M. Bertillon.

La Vila Medici, unde s'a făptuit crima, am fost întâmpinați la ușă de Rousseau. Salutând pe Dufresne, ne călăuzi drumul spre un salon larg. Mărturisesc că n'am văzut niciodată o cameră atât de fantastică. Peretii ferestrele și ușa erau drapate cu o catifea cărămizie. Intregul mobilier era vopsit și pictat în același ton; până și geamul era roșu. Covorul gros ce acoperea dușumeaua, era de aceeași culoare. Efectul pe care acest decor l-a produs asupra-mi, a fost cu drept cuvânt, magic. M'am simțit emoționat și n'am fost în stare să-mi maschez emoția, mai ales atunci când, urmărind direcția arătată de mâna lui Rousseau, am văzut figura unui om mai în vârstă, lungit pe un fotoliu. O arsură roșie, sânge-

ne stăpâna. Am observat că mortul era îmbrăcat în pijama și cămășe de mătase în aceleași culori enervante. Măinile și picioarele îi erau legate de fotoliu, iar în stânga

Criminalul Raoul Ladoux, deghizat în „La Belle Lisette”, dansatoarea dela „Folies Bergeres.”

sa, luca lama unui cuțit de apaș. Dufresne pași repede spre cadavru și întrebă:

— „A fost injunghiat?”

— „Da răspunse Brigadierul, „Însă după ce a fost mort”.

— „Dar ce, n'a fost oare omorât cu acest cuțit?”

ZIUA MORTILOR

In tintirim:
Sus: pentru săraci
Jos: oamenii cu stare.

Vineri a fost ziua mortilor
la catolici.
Sus stanga: In jurul unui
mormant comun.
Jos stanga: Ministrul fran-
tei, D. Puaux si ofiterul fran-
cezi la mormantul eroului
necunoscut.

— „Oh, nu! Priviți. Dacă examinăm rana, nu se vede nici un strop de sânge. Priviți și ochii — Brigadierul deschise o pleoapă a cadavrului — pupilele sunt roșii și are fața congestionată. Se pare că aci a lucrat otrava”.

— „Bine, atunci ce-nsemnează acest cuțit?”

— „Ah, asta”... și Rousseau dete din u-

— „De unde știi asta?”

— „Astăzi de dimineață, când am sosit, cu o oră mai târziu după descoperirea crimei de către sergentul Dubois, — care a fost atras de urletele unui câine, — am găsit o-dăile încărcate de fumul țigărilor. Asta a fost la orele 7 dimineața și zorile se ivesc la 5. Am găsit pe mese nenumărate sticle de șampanie, pe jumătate golite. Le-am in-

— „N'am găsit pe nici unul din musafiri. Chiar și câinele dispăruse; îmi închipui că era un animal mic albicios, cu pete negre”.

Dufresne ridică din umeri.

— „Câinele a stat o vreme culcat pe un fotoliu, asta mă face să deduc că nu era un animal atât de mare. Am strâns și câteva fire din blana sa”.

Nici unuia din noi nu-i dete prin minte cam ce rol de seamă avea să joace mai târziu acest câine, în misterioasa crimă.

— „Bine, dar ce te-a făcut în afară de acest cuțit, să raportezi că e o crimă făptuită de apași?”

— „Așa este, la început am fost indus în eroare. Totuși, și acum inclin a crede că această crimă a fost făptuită de bandiți, deși n'a fost plănuită de dânșii.

— „Ei, acum o încurci”.

— „Ba de fel, am constatat că bietul om a fost forțat să deschidă caseta. Asta se vede după asortimentul complet de unelte hotești pe care l-am găsit în camera alăturată, în fața casetei secrete. Presupun că hoții au muncit un timp ca să deschidă caseta, dar n'au reușit să urnească ușa. Apoi s'au văzut nevoiți să forțeze pe d. Chapalle să le arate combinația secretă. Aceste arsuri...”

— „Lasă Rousseau! Le văd — bietul om!”

— „Din pricina asta l-au omorât. Cel puțin unul din bandă trebuia să-i fie cunoscut.

— „Aha, îți închipui poate că ar fi femeia, despre care se știe că o iubea?”

— „Da — cred că ea l-a amestit și distrat, în așa fel, ca ceilalți, complici desigur, să aibă destulă vreme ca să opereze. Nereușind însă, au recurs la alte mijloace. Posed numele unora dintre musafiri. Aveau cu toții invitații, am găsit unele într'un coș din hall”.

(Va urma)

Uneltele hoților găsite lângă caseta secretă.

meri cu o exagerată emfază. „Probabil că nu-i decât un truc”.

— „Ce-ai găsit pe-aici?” îl întrebă nervos d. Dufresne.

— „Am aflat o sumedenie de lucruri. Noaptea trecută a fost aici o petrecere. Au participat aproape 14 invitați. Toți din lumea bună. Cheful a ținut până'n zori,

cercat conținutul și vinul era încă în fierbere. Sergentul Dubois raportează că au fost observate, cu puțin înainte de începutul urletelor câinelui, grupuri sgomotoase de domni și doamne, în haine de seară, ce plecau din vilă”.

Domnul Dufresne asculta cu luare aminte.

Papagalul

— Ascultă-mă, nevastă! Te rog să mă lași să fac așa cum știu eu! Vreau să cumpăr un papagal și cu asta, basta!

— Dar pentru ce-ți trebuie?

— Nu-i treaba dumitale, cucoană. Când și-am cumpărat spitz-ul, nu te-am întrebat nici eu, ce-ai să faci cu el.

— O să-mi murdărească toată casa.

— Ba să mă jergi mata, că-i o pasăre curată. Nu ca javra dumitale, care mi-a umplut patul cu purici și-și lasă suvenirile pe toate covoarele.

— Bine, Tase. Dar să știi că zi bună, no să mai ai cu mine.

— Madam, am zis! De gustibus, nihil sine deo mutantur. Vă salut.

Și domnul Tăsică Marinescu eși furios, își luă pălăria din cuier și plecă la cafenea.

Pensionar al statului, agonisise o bucătică de casă pe Sabinelor, și avea și ceva părăluțe, pe care le da cu dobândă. Ii intrase în cap, că papagalul aduce noroc în casă și cum avea căliva datornici foarte dubioși, era ferm convins, că grație acestei păsări își va salva bănișorii.

— Salutare Popescule!

— Noroc, nea Tăsică.

— Vre-un papagal, nu știi pe undeva de vânzare?

— Ba da, Este un negustor pe Moșilor, aproape de barieră, care are toate neamurile de păsări.

— Aferim, Popescule! Mă și duc.

Și frecându-și mâinile, domnul Tăsică se rezece în Sfântul Gheorghe, se urcă în tramvaiul de Moșilor și iată-l debarcal la adresă, emoționat ca o mireasă în fața popei.

— Aci locuște d. Agop Derian?

— Da domnule, chiar eu sunt.

— Incântat!..... Incântat! Am auzit că aveți de vânzare păsări.

— Da, domnule. Orice fel de păsări. Am în special un papagal, cum nu există ceva mai bun.

— Aș putea să-l văd?

— Da, potăp în expoziție.

Legat cu un lănișor de un picior, pe un trapez, se balansa un „Kakadou” veritabil, dar după aparente bătrân, 70 de culori în penaj și o coadă care semăna a curcubeu.

Nenea Tănăsica îi examina lung, din toate părțile, îl apucă timid de cioc, făcu vânt trapezului și când Coco, scoase câte-va sunete guturale, amicul nostru, rămase paf.

— Vorbește bine?

— Românește numai câteva cuvinte.

Dar alte limbi, le vorbește ca o soacră, în criză de nervi.

— Bun, bun, da' uite ce e. Eu am apucat-o numai pe limba noastră și nevastă-mea, la fel. Chestiunea e, poate să vorbească și românește ceva?

— Sigur! Cum o auzi ceva, învață imediat.

Se tocmiră țigănește și domnul Tăsică, plecă acasă, cu ploconu în brațe.

Trecu ce trecu și la vre-o 3 săptămâni dela tranzacție, Agop se pomeni cu nenea Tăsică, furios, transpirat și cu spume la gură.

— Bine, dom'le, dumneata-ți bați joc de mine?

— Dece, cucoane?

— Ia nu mă mai cuconi te rog! Mi-ai vândut un papagal și mi-ai garantat, că imediat ce aude ceva, învață. I-am citit operele complete ale lui Eminescu, toată proza lui Cosmin și versurile lui Pribeagu. Dar de prins, n'a prins nimic. Asta-i scandal! M'a făcut de bou pe toate limbile, dar pe românește, neam.

— Păi.....

— Ce mai păi? Mi-ai spus că imediat ce aude ceva, învață!

— Păi vezi mata, că aicea-i buba.

— Adică?

— E surd cu un felinar.

După Sf. Dumitru

— Apartamentul pe care mi l-ai închiriat, d-le proprietar, e plin de ploșnițe. Ce să fac?

— Păstrează-le un an de zile și dacă vechiul chiriaș nu le reclamă în acest răstimp, poți să le consideri proprietatea d-tale.

Competență muzicală

— Zici că-ți place Rossini? Ce spui de „Bărbierul” lui?

— Nici nu-l cunosc! Eu mă rad singur!..

BAGHETA MAGICA
BUCUREȘTI IV
STR. D-TRU RACOVITZA, 26

APARATE MAGICE
SCAMATORII, SURPRIZE
ARTA MAGICA
ARTA DE A TE FACE
PLACUT ÎN SOCIETATE

12 SCAMATORII
COMPLETE CU APARATE
SE EXPEDIAZĂ CONTRA
LEI 95.— RAMBURS

CEREȚI GRATIS NOUL
CATALOG ILUSTRAT CU
NUMEROASE SCAMATORII
SENZAȚIONALE

Procurați-vă și Dv. un Tacâm

după cum și bunica și l-a procurat de nuntă. Dacă azi îl poate oferi nepoților săi, este pentru că este din **Argint veritabil** (marcat de Stat), **singurul tacâm ce se păstrează o veșnicie**, rămânând o valoare nedepreciable. Asemenea tacâmuri se găsesc la **Argintăria Pforzheim**, str. Colței 6, la prețurile și condițiile cele mai avantajoase, fiind depozit de fabrică. Cea mai bogată expoziție în articole de cadouri

GRATIS

Cititorii Revistei noastre primesc o carte despre Hipnotism, Spiritism, Telepatie, Fachirism, magie, știința de a deveni iubit, stimat, fericit, arta de-a reuși în orice afacere mărind puterea voastră de muncă, de câștig, de îmbogățire. Vindecarea viciilor a boalelor și ticurilor nervoase, frica, lenea, melancolia, timiditatea, etc. Știința de-a citi trecutul, prezentul și viitorul oricui. Oricine poate câștiga 500—1000 lei pe zi prin practicarea consultațiilor, conferințe, etc. Trimiteți adresa dv. la: **C. Nicolau str. dr Istratii, Câmpina.**

Dude-tot
Aparatul Radiofonic
Ideal
20-2000 M²

Comptuar Metalurgic SAR
Strada Brezoianu, 20, București

FABRICA DE TRICOTAJE ȘI CIORAPI

'LA TONI'

PREZINTĂ O
SERIE NOUĂ ÎN
TRICOTAJE DE
LUX CE VA
FACE PLĂCERE
— FEMEII —
ELEGANTE

REMAIAZĂ CIO-
RADI DE MĂTASE
ȘI TRICOTAJE
DE ORICE FEL

MICHEL COHEN • BUCUREȘTI • PAS. ROMÂN 17-19

Noul președinte al Americii

A LEGERILE președințiale din Statele Unite ale Americii s'au terminat cu victoria covârșitoare a d-lui *Herbert Hoover* candidatul republican.

Lupta a fost crâncenă, între republicani și democrați cari profesează principii diferite, printre care, democrații sunt pentru libertatea alcoolului și relațiuni strânse cu Europa pe când republicanii, pro-

fesează doctrina lui Monroe: „America, a americanilor“, regimul sec (prohibiția alcoolului) încasarea fără rezerve a datoriilor de război, etc.

Candidatul democrat *Shmith*, și-a pus în joc toată popularitatea de care dispunea și partizanii ambelor partide, au uzat de toate metodele moderne de propa-

gandă, ca: automobile, trenuri electorale, avioane, radiofonie, etc.

Noul președinte al Americii, a fost călduros felicitat de partizani, ca și de adversari.

Fotografiile noastre, reprezintă pe cei doi candidați: *Hoover* (stânga) și *Shmith* (dreapta).

D. HERBERT HOOVER, noul președinte al Statelor Unite din America.

SHMITH, candidatul republican.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„CAPITOLUL“, sau „Casa Albă“ din Washington, reședința președintelui Statelor Unite, primește în fiecare an câte o spălătură radicală, a zidurilor exterioare.

D. HERBERT HOOVER cu familia sa.

Guvernul francez, de sub președinția a-lui Poincaré, demisional săptămâna trecută.

Figurile Ecranului

Dolores del Rio

SA născut acum 22 de ani, într'un orașel din Mexic, din părinți bogați, de origine nobilă.

Acum 4 ani, în timp ce regisorul Edwin Karewe asista la o serbare mexicană, fu izbit de frumusețea tinerei fete.

Prin mijlocirea unui cunoscut, îi făcu cunoștința și fără nici o introducere o întrebă dacă nu dorește să filmeze. Desigur că răspunsul n'a fost negativ dar era un „ce”, care îi sta în cale.

Părinții, oameni cu principii vechi, nici

nu vroiau să audă că un copil al lor vrea să joace în studio.

Edwin Karewe a pus în joc toate abilitățile sale diplomatice și în fine, după cinci săptămâni, reuși să smulgă consimțământul părinților. Și-a făcut debutul la Hollywood în mici filme, dar pentru scurt timp, căci a jucat în filme mari ca: „Protivnicii”, „Invierea”, „Ramona” iar acum a fost angajată să joace în „Evangelica”, film regizat de descoperitorul ei, Edwin Karewe.

Ascendența ei a fost vertiginosă. Astăzi Dolores del Rio stă alături de marile vedete ale ecranului. Despre talentul ei, nu mai vorbim căci s'a evidențiat în de-ajuns, în filmele care ne-au fost prezentate în ultimul timp.

Ecouri cinematografice

O CASĂ GERMANĂ va produce un film vorbitor cu subiect din viața lui Schubert. Pentru rolul titular a fost angajat Hermann Thinnig; iar regisor va fi Franck Clifford.

MARY PICKFORD abordează filmul vorbitor. Prima producție în acest gen al simpaticei artiste va fi „Coquette”, al cărui scenariu este extras după o piesă ce se reprezintă cu un imens succes de un an de zile la New-York.

Pentru regie a fost angajat cunoscutul regisor Sam Taylor. Interviu de ziaristi Sam Taylor a declarat:

„Vreau să fac două filme distincte, unul tăcut și al doilea vorbit. Pe cel vorbit îl voi face cu o tehnică neîntrebuințată până azi”.

WARNER BROSS e în plină ofensivă. Până acum a achiziționat 19.000 acțiuni „First National”, deținute de Balaban și Katz. Deasemenea Warner Bross controlează actualmente 42.000 acțiuni „First National” din cele 75.000 acțiuni existente. În curând, va pune deplină stăpânire pe întreaga organizație „First National”.

UN MARE SCANDAL CINEMATOGRAFIC LA BERLIN

— Dela corespondentul nostru —

O nouă stea. — Artă și comerț. — Fritz Lang închiriaza stele. — Sfânta și bufonul.

EXISTĂ în tradiția marilor firme cinematografice și în ultima vreme în aceia a marilor regisori, descoperirea artiștilor de calitate superioară, dar necunoscuți și lansarea lor cu mare șgomot.

În ultima vreme, în afară de Samuel Goldwyn dela United Artists care a descoperit și lansat pe Vilma Bancky, ca în urmă să angajeze direct pe o artistă lansată, pe Lily Damita, Irving Talberg dela Metro-Goldwyn-Mayer a fost în Europa întru căutarea materialului necesar.

Au fost astfel atrași grație mirajului dolarilor, Emil Jannings, care are o situație de rege la Hollywood, unde lucrează pentru Paramount; Lya de Putty care n'a putut sta prea mult acolo, pentru motive ce n'au sens a fi amintite aici; Conrad Veidt, care deasemeni lucrează în excelente condițiuni pentru Universal-film, dela care vom vedea producția Omul care rade, după romanul lui Victor Hugo, film având în rolul principal pe Conrad Veidt; Camilla Horn care alături de John Barrymore joacă în „Tempest” un film al companiei United Artists; Paulette Duval, ce după frumoase succese, a preferat să se reîntoarcă în Franța, precum Charles de Rochefort despre care, dela Madame Sans-Gene n'am mai auzit nimic; Arlette Marchal, frumoasă și distinsă apariție, ce alături de Grette Nissen a jucat în „Blondă sau brună?”, ca în urmă să revie în Europa, și să creeze principalul rol din frumosul film Femeia de ieri și de mâine; Greta Garbo, delicioasa Greta, care deși a cunoscut în America, nenumărate succese, tânjește totuși de dorul patriei; Lars Hanson, Erich Pommer, regisor, și atâția alții pe care-i omitem.

Dar obiceiul de a descoperi un artist, de a-l lansa exploatandu-l la început, nu este

LYEN DYERS

nou. A fost cazul lui Rudolf Valentino și al altor alte celebrități.

Și în Europa obiceiul s'a încetățenit, astfel că recent am avut asemenea cazuri. Spre deosebire însă de americani, europenii nu admit acest obicei, de unde și scandalul pe care-l nărdm, mai la vale.

Eroii scandalului care a ajuns în fața instanțelor germane, sunt Fritz Lang și Lyen Dyers. Dacă primul este un nume pentru noi cunoscut, nume de care se leagă Nibelungii, Dr. Mabuse, Metropolis, Spioana, etc. cel de al doilea, pentru marele public este completamente necunoscut.

Trebuie să notăm dela început, că Fritz Lang, asemeni marilor regisori din restul lumii, caută și lansează în fiecare an, o nouă stea. Măna fericită ce-l călduțește, îi permite să facă în toată lumea cunoscute tinere elemente. Cazul Brigitte Helm este

cel mai sugestiv și nimăni nu va contesta, credem, că Brigitte Helm este astăzi celebră grație lui Fritz Lang, care i-a incredințat principalul rol din Metropolis.

În anul trecut, în cursul toamnei, Fritz Lang, prins de nostalgia frunzelor ruginii ce pdrăseau copacii, a pornit în căutarea unei stele.

Pentru un ochiu, o pricepere și o auto-

FRITZ LANG

ritate ca aceea a lui Fritz Lang, sarcina n'a fost prea dificilă. Destinul i-a călduzit pașii spre Lyen Dyers, care a fost aleasă pentru un rol din „Spioana”, film care a făcut-o oarecum cunoscută.

Ceia ce este însă picant în această afacere, rămâne în afară de artă. Regisorul odată ce a lansat artista, a căpătat oferte dela diferite societăți ca să realizeze filme. Fritz Lang a refuzat. A spus însă că poate „împrumuta” steaua, în schimbul unei remunerații, care întrece de două, trei ori, suma ce plătea, pe baza contractului, stelei. Și astfel, Defina, o cunoscută casă de filme germană, a căpătat pe Lyen Dyers, care a deținut rolul principal, rolul tinerei „Seelchen” în marele film „Die Heilige und Ihr Narr”.

Marele succes repurtat de acest film (notăm că filmul rulează la Berlin de luni de zile) a ridicat valoarea și importanța stelei. Lyen Dyers a devenit în scurtă vreme cunoscută, adulată, iubită.

Fritz Lang a câștigat multe mii de dolari și lucrurile mergeau cât se poate de bine în fericitul regat al cinematografului.

Până când Lyen Dyers aflând că este vorba să fie „închiriată” unei alte case de filme ce avea să câștige milioane de mărci, iar regisorul mii de dolari, s'a adresat unor avocați ce au sfătuit-o să ceară rezilierea contractului, ce o lega cu Fritz Lang.

Motivul legal, a fost găsit în formula oarecum curiosă, a închirierii, ce înseamnă după juristii germani, „atentat la bunele moravuri”.

Cercurile berlineze, cele cinematografice, teatrale și muzicale, vorbesc de acest interesant caz.

Până la pronunțarea hotărârei, vom ține în curent pe cetitori cu noile evenimente ce vor surveni.

Berlin, Noiembrie 1928.

MALVOLIC

Unde mergem?

MARELE CINEMATOGRAF „Capitol” reprezintă producția românească „Povara”, cu **Elvira Godeanu** și **George Vracca** în rolurile principale.

IN OCCIDENTALA sală a cinematografului „Select”, vom vedea începând de Duminică „Martirii Dragostei”. Interpretarea se compune din **Olga Tchechowa**, **Hans Stawe**, **Henry Baudin** și **Angelo Ferrari**.

CINEMA „TRIANON” reprezintă interesanta producție „Fox”: „Răsărit de Soare”, în care vor apărea alături **Janete Gaynor** și **G. O'Brien**.

FRUMOASA SALĂ „Elite” proiectează „Simfonia Patetică” cu **Georges Carpentier**.

BOULEVARD PALACE” reprezintă „Fantoma cu masca de vampir” cu **Lon Chaney**.

LA cinematograful „Scala” putem vedea pe lângă frumoasa comedie „Omule nu te supăra” și revista „Ca la mama acasă”.

Nebunii americane

YANKEII, originalii yankei, nu știu ce să mai facă și ce distracții să mai inventeze, pentru a-și gonî plictiseala, — așa numitul spleen, — care băntuie la ei mai cu furie decât în bătrâna Anglie, patria lui de origină.

Filmele senzaționale, matchurile sportive de toate categoriile, cursele de automobile și de cai, etc., nimic nu-i mai distrează.

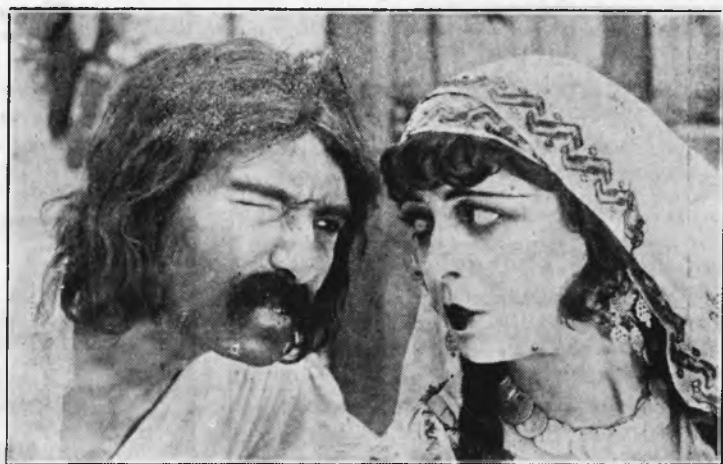
După ce au pus să alerge struții și ogarii, a venit rândul... broaștelor țestoase, care sunt antrenate pentru cursele de fond organizate cu același lux administrativ, ca și cursele de cai. Comisari de alergări, antrenori, bilete de intrare, casse de pariuri, entuziasm general, cântar, etc. toate sunt la dispoziție, — afară bineînțeles de jokey.

Cursele de broaște țestoase atrag un public foarte numeros, și nu puțini sunt aceia cari și-au făcut o specialitate din antrenarea acestor animale.

Fotografia noastră reprezintă pe **Charles Rogers** și **Mary Brian**, doi cunoscuți artiști de cinematograf americani, cari au cumpărat o broască țestoasă, „specialistă pe distanțe lungi”, pe care o antrenează în colaborare, spre a concura la cursele dela „Olympic Auditorium” din Los-Angeles curse care durează 4 zile. Concursul va avea loc la finele lunii Noiembrie a. c. și s'au angajat pariuri enorme încă din timpul verii.

Cei doi artiști merg la sigur cu „crak”-ul lor, iar casa de filme „Paramount”, unde lucrează amândoi, a promis că dacă broasca va bate cursa, o angajează ca „star”...

Această alergare de broaște țestoase, ne amintește de schița lui **Mark Twain**, care în tinerețea lui dresase un rac pentru curse, și care-și bătea toți concurenții, fiind uns cu o soluție de cloroform, pe care el din obișnuință o suporta, dar care ametea și făcea incapabili, pe adversarii săi.

D-ra **OLIVIA MUNTEANU**, în rolul crâșmăriței **ILEANA** din „**IANCU JIANU**”.

„**JACKSON-GIRLS**”, dela „**Scala**” din Berlin, își fac reclamă trăgând un automobil

I

Allo, allo! Planeta Marte?
Scuzați vă rog intimitatea.
E drept că suntem cam departe.
Dar e aici „Realitatea”.

II

Allo, allo? Nu întrerumpe,
Dudue! Cer un interviu!
Și pe la voi sunt toate scumpe.
D-le Marte, vreau să știu!

III

La voi acolo 's locuințe?
Și cât plătiți pe an chirie?
La Cameră se țin ședințe?
Și-i tot atâta vorbărie?

IV

Allo? Dar cu guvernul ce e?
Aflându-vă mai la distanță
Răspunsul poate să vi-l dea...
Ce-i cu politica vacanță?

V

O să mai fiind mult? Se curmă?
— (Vecine, ia nu sã scandal,
Că n'aud!) Cine vine 'n urmă?
Allo? Guvern național?

VI

Ce spui? Mai tare! Iorga vine?
O să vedem noi la adică...

Maniu sau Titulescu? Cine?
Se 'ntoarce iarși Vintilică?

VII

Ce face? Goga, Averescu,
De cărmă o să aibă parte?
Allo?!

— Perfect m'am înțeles cu
Planeta megieșd Marte.

VIII

Nu mi-a răspuns la întrebare?
Ei și? Eu am un rezultat:
In orice împrejurare
Bătrânul Marte-i diplomat.

DUDUIA GRADINĂRIȚA

Toamna

Drumul s'a umplut de zloată,
Din Lipscași în strada Sfinți.
Când e frig în țara toată,
Cald e numai la Fierbinți.
Tot mai deasă cade bruma
Și eu clănțanesc din dinți,
Ce n'as da să fiu acuma,
Să-mi fac veacul la Fierbinți!
Cum se țese 'n noapte visul,
Și eu clănțanesc din dinți,
Nu mi-e dor să văd Parisul,
Cum mi-e dor după Fierbinți.
O, cetate minunată,
Tu mă faci să-mi ies din minti,
Pentru tine, câteodată,
Plâng cu lacrimi fierbinți!
Am avânturi de centaur
Și ciudate năzuinți,
Nu vreau glorie, nici aur,
Doar atâta vreau: Fierbinți.
Aș fi 'n stare să-mi dau firul
Zilelor, pe doi arginți,
Ca să simt trecând zefirul,
Peste — obrazii mei, cuminți.
Nici nu știu ce grote inde,
Sau ce interes prezinți,
Știu că sufletul mi-as vinde,
Pentru un zâmbet din Fierbinți.
Să-ți văd stema și frontonul,
Dau și regi și președinți,
Și palatele și tronul,
Pentru o prispă, din Fierbinți.
Imi dau mintea, cu bizarul
Amalgam de cunoștinți,
Ca să veși asupra-mi harul
Unei vile, la Fierbinți!

Suflete stinger sub soare,
Ce's atâtea străduinți?
Cine te îndeamnă oare
Să-ți porți gândul spre Fierbinți?"
„Vreau să văd ce-mi face draga,
Să văd ochii ei cuminți,
Gara-i roșie ca fraga
Și privirile-i... fierbinți”.

ION PRIBEAGU

Școala de Electro-Mecanică București Bd. Mărășești Nr. 44

Școlul școlii este de a forma
Conducători-Desenatori tehnici pentru
serviciile Statului (S.F.R.etc.) și industrie.

Ca elevi sunt admisi numai ab
solvenții gimnaziului sau cei cu stu-
dii echivalente: Arte și meserii In-
dustriale, etc.

Cursurile școlii sunt predate
prin corespondență, astfel că elevii
pot urma școala fără părăsirea
ocupărilor.

Condițiunile de admitere și progra-
mul de studii se tripit gratuit la cerere.

Motto: „Cumpărarea pianului
e chestie de încredere”

Garanția cea mai deplină

o oferă renomele
excelent al firmei

I. TRISKA

existență de 58
ani, cel mai ves-
tit depozit al
branșei

Reprezentan-
tul general al
cunoscutei mărci „Förster”
Cluj, Str. Șaguna 14. Telefon 419

Sport ucigător

DETRACȚORII foot-ball-ului au un nou
prilej de critică.

După terminarea unei partide aprig dis-
putată, un spectator în vârstă de 62 ani a
fost atât de impresionat de desfășurarea
ostilităților încât sucombă în urma unui

atac de apoplexie.
Jocurile violente sunt în adevăr pericu-
loase!...

Superstițios

— Chelner, ești nebun? 14 lei în loc
de 13?

— Dinadins am pus 14: credeam că
sunteți superstițios! I

Noile tipuri 1928 MAȘINI DE CÂNTAT „ODEON”

**AU PRODUS CENSAȚIE ÎN TOATĂ LUMEA
DATORITĂ PERFECTIONĂRII DESĂVÂRSITĂ
FIIND CONSTRUITE DUPĂ NOUI PRINCIIPI PE BAZĂ RADIOELECTRICITĂȚII**

**NU CUMPARAȚI NICI UN APARAT
PÂNĂ NU ASCULTAȚI UN
ODEON**

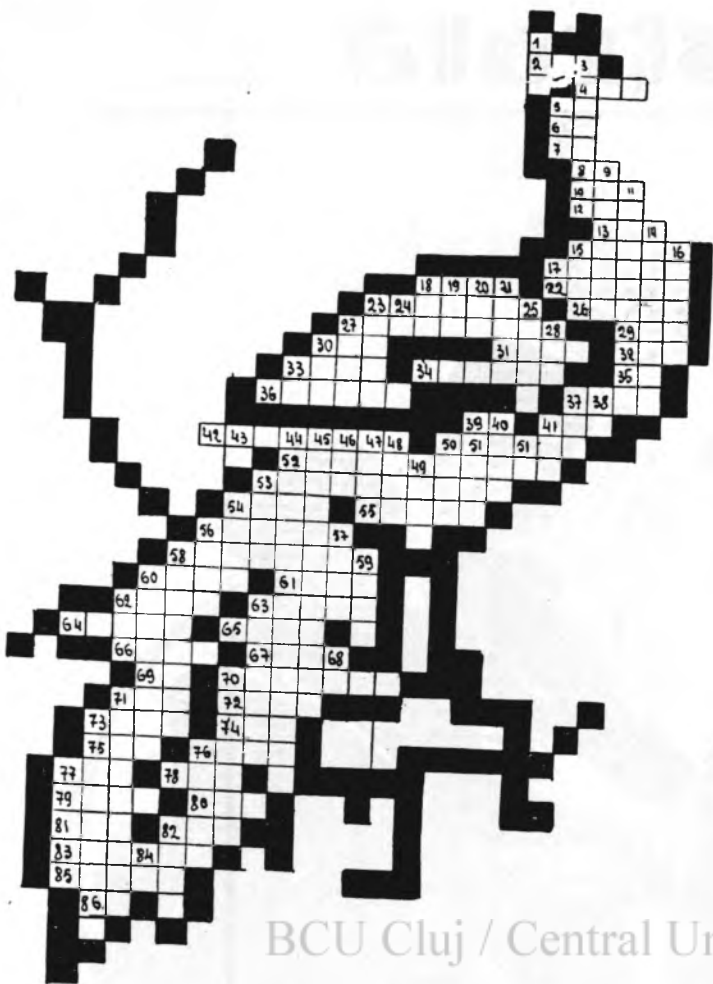
**VÂNZARE ÎN RATE LUNARE
CATALOAGE GRATIS
DEPOZITARI ÎN TOATE ORAȘELE**

**REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL GENERAL P. ROMANIA
A UZINELOR „ODEON”
BUCUREȘTI CALEA VICTORIEI 79
SUCURSALE: BDUL. ELISABETA 1 STR. BĂRĂȚIEI 52 CLUJ; MEMORANDULUI 16**

Jocurile „Realității ilustrate“

Joc No. 1 (Pasărea Paradis)

(10 puncte) de **Const. C. Pallade-Bacă**

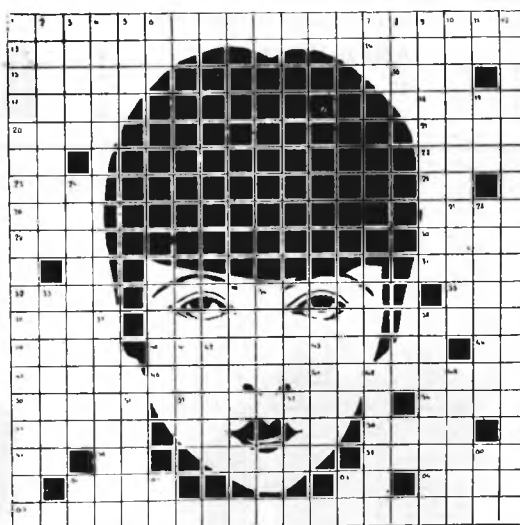

BCU Cluj / Central University

Joc No. 4 „Lya de Putti“

(Cuvinte încrucișate)

(10 puncte) de **CONST. COJAN**

Orizontal: 1) Celebru om de stat, născut la Coblenz (1773—1859); 13) Spaimă mare; 14) Pantof gros țărănesc; 15) Lanț de munți în Ceveni; 16) A fi informat; 17) Personaj biblic; 18) A furnica (Mold.); 20) Trei litere din „Stog”; 21) Anagramă „djin „Nour”; 22) Țeapăn și arătos (fig.); 23) Loc neplăcut; 25) Literă franceză; 26) Literă grecească; 27) Fiul lui Enea; 29) Patruped; 30) Vulcan în sudul Europei; 31) Deschise tare ochii (invers); 32) Pronume; 35) Trei litere din „Tuna”; 36) Lac în Italia; 38) Sclav (od.); 39) Răpît; 40) Oraș în Beoția; 44) Pronume; 45) Anagramă din „Vrea”; 46) Pașă din Ianina; 47) Port la M. Adriatică; 50) Plantă; 52) Diftong; 53) Verigă; 54) Afluent al Rinului; 55) Molusc (pop.); 56) Animal; 57) Dărmotin; 58) Pronume (invers); 59) Rege al Moabiților; 61) Neizbândă; 63) Pană de despicat; 64) Plantă; 65) Șeful răsvrațiților din Saint-Domingue (1783—1803).

Vertical: 1) Localitate în Franța; 2) Nebun care, spre a deveni celebru, incendiază templul Dianei din Ephez; 3) Sprijin (fig.); 4) Insuportabil (invers); 5) Epoci; 6) Notă muzicală; 7) Interjecție; 8) Oraș în Germania; 9) Literat francez (1732—1808); 10) Șir de idei; 11) Insulă în Oc. Atlantic; 12) General francez (1768—1812); 19) Div. de timp; 24) Localitate în Franța; 28) Sat în jud. Romanați; 30) Pronume; 33) Om de stat francez (1641—1691); 34) Artist dramatic francez (1822—1901); 37) Localitate în Franța; 38) Imboldit; 40) Notă muzicală; 41) Nume feminin; 42) Șorecar (mol); 43) Port în țările de jos; 48) Vechiul nume al Parisului; 40) Țigan (pop.); 51) Intrare; 60) Intuneric (fig.); 61) Pronume; 62) Macaz.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerle 42, 43, 44 și 45, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Noembrie 1928.

CITIȚI:

„Adeverul Literar și Artistic“

revistă scrisă de cei mai de seamă reprezentanți ai literaturii române
Apare în fiecare săptămână

Orizontal: 2) Oraș în Jugoslavia; 4) matematician norvegian 1842—1899; 5) numele lui August în calendarul syro-macedonean; 6) imperativ; 7) măsură fictivă; 8) pronume; 10) fluviu în Suedia; 12) afluent de pe stânga a lui Paraguay; 13) insulă din grupul Noilor-Hebride (Melanesia); 15) aliaj; 17) cronicar român; 18) biblică (Boot); 22) boală infantilă; 23) port în Honduras (Oc. Pacific); 26) zăvor de ușă; 27) general și pâr al Franței (1774—1841); 29) durată de timp; 30) erudit francez (1795—1869); 31) lac în America de Nord; 32) lucru imaginar fig.; 33) insulă aparținând republicii Equator; 34) chimist și negociant italian (1686—1766); 35) primește; 36) umanist indian; 37) comediantă franceză (1859—1921); 39) cană; 41) bey de Tunis (1817—1902); 42) vagabond fam.; 52) operă compusă cu multă muncă; 53) triburi semitice; 54) pictor flamand (1580—1666); 55) venit anual; 56) căciulă roșie de lână; 58) celebru violonist italian (1784—1840); 60) formulă; 61) eliminat; 62) operă de Byron; 63) popor antic; 64) porțiune al ariuxului; 65) reședință; 66) fluviu în Laponia; 67) profesor și literatur spaniol (1852—1901); 69) pronume; 70) carte religioasă elementară; 71) măsură de distanță; 72) schița unei opere; 73) preot italian (1515—1595); 74) bălțat; 75) pronume; 76) mistic francez (1200—1266); 77) port în Finlanda; 78) beteală; 79) crescătură lemnoasă pe arbori; 80) râu în Bavaria; 81) nume feminin; 82) sentiment; 83) personaj dintr-o comedie a lui Molière; 86) notă muzicală (inv).

Vertical: 1) linie dreaptă; 3) om politic spaniol (1828—1897); 5) preot evreu; 9) căpitan francez (1470—1525); 11) deschiderea chirurgicală a pântecului; 14) nebunesc; 15) zeu; 16) solid. fig.; 17) zar; 18) colonie engleză; 19) aparențe ondulate; 20) scrumbie; 21) pictor francez născut în România

(1849—1906); 23) sculptor francez (1845—1926); 24) pronume; 25) oraș în Turcia; 27) celebru artist spaniol (1601—1667); 28) rege iudeu 919—918 a. Chr.; 30) cusătură cu flori (Tran.); 33) semn de plecare; 37) Oraș în Italia (Tretin); 38) notă muzicală; 39) oraș în Spania; 40) pseudonimul unui celebru romancier francez născut în 1850; 41) fire; 43) operă literară; 44) poet danez, întemeietorul teatrului național în țara sa (1777—1850); 45) imitație; 46) pom fructifer (inv.); 47) unealtă de susținut conciiul țărăncelor (Tr.); 48) scrisoare națională a vechilor germani; 49) cuvânt semitic însemnând „fiu” și care intră în compoziția numirilor triburilor din Africa septentrională; 50) împrejurime; 51) notă muzicală; 53) cicalăală; 54) oraș în Olanda; 56) oraș în Spania; 57) greutate (inv); 58) arhitect italian (1720—1778); 59) divinitate egipteană; 60) prejudiciu; 62) râu în Franța; 63) oraș în Olanda; 68) pronume; 70) pedant; 71) general teban; 73) sburdalnic; 76) rasă asiatică; 77) juriconsult și orator american (1758—1808); 82) pictor francez (1843—1896); 84) unguent.

Joc No. 2 (Metagramă)

de **N. SLAVU**

(5 puncte)

Cu C sunt Cârliq
" D " Peduncu
" J " Inveitș
" L " Foaiie
" M " Culme
" S " Uneltă

Joc No. 3 (Polindrom)

de **N. SLAVU**

(5 puncte)

Ori și cum mă vei citi
Tot murdar mă vei găsi.

REALITATEA

ANUL II, No. 44
17 Noembrie 1928

ilustrată

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

*Când te'ntâlnesc în drumul meu, coșare,
Inseamnă c'o să am noroc cât zece!...*

*Dar vezi că e norocul tău mai mare,
Atunci când este anotimpul rece....*